

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

I. Placuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

licet diversa sint, tamē se invicem adiuva-
re, & jura mutuā defendere debent.

¶ Nota III. Judex Ecclesiasticus non de-

bet admittere sententiam latam à Judge
seculari, si cum animæ periculo juncta sit.
Ita Geminian. hic & alij.

TITVLVS XXVI.

DE PRÆSCRIPTIONIBUS.

Um præcedente Titulo de ex-
ceptionibus generatim dictum
sit, subiungitur materia de præ-
scriptionibus, quia præscriptio
species quædam est perempto-
riæ exceptionis, vti docui l.3. Th. Mor. tract.
l. de Inst. cap. 8.

CAPITVLVM I.

Placuit.

PARAPHRASIS.

Si quispiam Prælatorum locum aliquem ad fidem Catholicam converterit, & per triennium tenuerit, non repetente Episcopo ad quem de jure pertinet, ulterius repeti non potest. Verum si Ecclesia Cathedræ vacauerit, non præiudicaturei, quominus constituto Episcopo locus repeti queat; Deinde si Episcopus ab heresi ad fidem Catholicam redierit, ex tempore redditus triennium ipsi conceditur ad repetendum locum, qui ad Ecclesiam Cathedræ pertinet.

SUMMARIUM.

1. *Casus specialis, in quo per triennium præscribitur in iuribus Ecclesia ab hereticis & schismaticis recuperata.*
2. *Limitatur hæc doctrina & declaratur.*
3. *Præscriptio contra Ecclesiam non currit dum ea vacat; neq; si est quis inutilis ad agendum, quamvis non sine sua culpa.*

¶ **N**otandum h̄c est casus specialis, quo per triennium præscribitur in iuribus Ecclesiae ab hereticis & schismaticis recuperata; si enim Episcopus, ad quem Ecclesia

de jure pertinet, seu intra cuius diœcesis si-
ta est, post monitionem ipsi à Coepiscopis
insinuatam, intra 6. menses recipere negli-
cat, alius vicinus Episcopus, eandem Eccle-
siam recipere seu ad Catholicam fidem re-
ducere potest, c. Placuit. xv.c. 16.q.3. ita qui-
dem, vt si Episcopus ille, ad quem spectat,
intra triennium repeteret Ecclesiam omittat,
postea audiendus non sit, idque in Africano
Concilio. c. 88. & c. 121. specialiter decretum
est, in fidei Catholicæ fauorem, & ad Epi-
scoporum diligentiam & vigilantiam exci-
tandam.

Exciendum 1. Si Episcopus, in cuius diœcesi Ecclesia sita est, idem eam ultra 6. menses ad fidem Catholicam reducere intermitat, quia tempus expectat, quo sine tumultu securius id peragere poterit cit. c. Placuit. Hoc causa cum justam differendi causam habuerit, ne præcipitando maius hereticis damnum inferret, alias Episcopus præoccupare ac præuenire non debet.

Exciendum 2. Quod præscriptio contra Ecclesiam non currat, dum ea vacat. cap. Auditio. 13. hoc tit. idemque est, si sit inutilis ad agendum, quamvis non sine culpa sua. v. g. in Carcerem ob crimen inclusus, vel excommunicatus, sicut ex hoc cap. colligitur, & tradit Gl. in c. Quia. 13. verb. postliminio. ib. q.3.

Quod verò Abb. hic n. 8. tradit. quod præscriptio non currat contra excommunicatum etiam in iuribus propriis, id verum est, quamdiu per ipsum non stat, quominus absolutionem impetrat. o. Quia. 5. De concessio-
ne præbenda. Sin autem culpabilitet abolutionem petere omittat, videtur, præscriptio procedere, teste Baldo & Alexand. hic num. 9. quia non debet censeri impedi-
tus.

tus; qui impedimentum tollere potest. argumen-
to l. Sed et si. 26. §. Ait Praetor. ff. Ex qui-
bus causis maiores. & alioquin excommunicatus
ex propria iniustitia commodum ferret,
quandoquidem id ordinarii Iuris est, vt
qui intra tempus definitum agere intermit-
tit, postea excludatur, seu contra eum excipi
ac præscribi possit.

CAPITVLVM II. Nihil.

PARAPHRASIS.

S. Gregorius I. Papa ad Italiam Patriciam l. 2. Epistola 58. Regist. scribit, tametsi ipse jura quædam Ecclesiastica, concordia causâ, & ne tumultus, vel scandalum oriatur in judicio, repetere intermisserit, imò etiam non se repetiturum promisebit, tamen pertalem taciturnitatem, aut patientiam nolle se successoribus suis Pontificibus in rebus pauperum præjudicium aliquod generari.

SUMMARIUM.

1. *Praelatus propter vitandum scandalum remittere potest aliquid de juribus Ecclesiæ, ita tamen ut nullum præjudicium, aut præscriptio in futurum oriatur.*
2. *Taciturnitas & patientia Praelati non repetentis bona Ecclesiæ, non præindicat successoribus, quo minus ipsi repetere possint.*

Propter eam tamen, & Praelati negligentiam, concurrente bona fide, viâ præscriptionis jura Ecclesiæ amitti possunt.

NOT. Vnic. Praelatus propter vitandum scandalum quandoque aliquid de Juribus Ecclesiasticis, aut causarum piarum remittere potest, ita tamen ut in futurum nullum præjudicium, aut præscriptio oriatur, quamobrem protestari interdum debet, quod eiusmodi remissionem liberè faciat, non ex obligatione.

Possumus etiam aliter colligere extext. c. quod taciturnitas & patientia Praelati non repetentis bona Ecclesiastica, vel ad causas

pias destinata, non præjudicet successoribus quo minus ipsi repetere possint, nam sicuti Praelatus talia bona expresè dare non potest, ita nec tacitè per renunciationem præsumptam ex taciturnitate.

Interim non negamus, quin jura Ecclesiæ viâ præscriptionis amitti possint propter negligientiam & taciturnitatem Praelati; sed hoc fit concurrente bona fide, quæ oritur ex ignorantia, cum videlicet existimat is, qui præscribit, jus v. g. decimarum non ad Ecclesiam illam, sed ad se pertinere, vti docui. l. 3. tr. 4. de just. c. 10. n. 6. infine.

CAPITVLUM III.

Sanctorum.

PARAPHRASIS.

Si Ecclesia possessionem aliquam 30. annis pacifice & bona fide, quamvis siue titulo posedit, postea ei auferri non debet, si tamen denunciat aut proclamatio synodalis antecessit, ea præscriptionem interrumpit.

NOT. Vnic. Jure antiquo Præscriptio in rebus immobilibus sine titulo, 30. annorum spatio contra Ecclesiam etiam perficiebatur, nunc vero 40. anni requiruntur, ut mox patebit.

CAPITVLUM III.

De Quarta.

PARAPHRASIS.

Clericus contra Episcopum quartam decimorum & oblationum funeralium intra annos 40. præscribere potest, nisi interea Ecclesia Cathedralis caruerit pastore, qui jura Ecclesiæ exigere debuisset. Porro 30. annorum præscriptio, quæ olim in rebus immobilibus, ac juribus, tanquam ordinaria longissimi temporis statuta erat. l. 3. C. de præscription. 30. vel 40. annorum à Romana Ecclesia non recipitur, si aduersus jura Ecclesiarum tendat.

h h h 3

SUM-